

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

55-1

BRNO 2014

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 55
Volume 55

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková,
Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík,
Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design s.r.o.

Software
Software

Adobe InDesign CS6

Fotografie na obálce
Cover Photography

Hostěradice, okr. Znojmo. Sestava nádob s kremací ze žárového hrobu
kultury zvoncovitých pohárů. (viz obr. 10 na str. 59)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2014
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2014 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

stavbou dvou rodinných domů vzdálených cca 20 m od sebe. Plochy výzkumu byly situovány na mírném jihovýchodně orientovaném svahu, v nadmořské výšce 295 m, nad potokem Bílá voda, který protéká ve vzdálenosti cca 150 m. Přesněji je výzkum lokalizován na ZM ČR 1 : 10000, list 15-32-10, 15-32-05 body (v okruhu cca 10m) o souřadnicích 146 : 133 (dům č. 1); 147 : 131 (dům č. 2) mm od Z : J sekční čáry.

V průběhu archeologického dohledu byly při skrývce ornice zachyceny zahloubené archeologické objekty v prostoru obou budoucích domů.

Na ploše domu č. 1 (cca 13×14m) bylo zachyceno celkem 25 zahloubených objektů. Jednalo se o 17 sloupových jam, které společně netvořily žádný půdorys. Dále zde byla prozkoumána 1 běžná sídlištní jáma a 7 mělce zahloubených objektů obdélného půdorysu. Objekty měly svislé stěny a rovné dno. Spodní části výplní objektů byly vyplněny lomovými kameny nesoucími stopy po velkém žáru. V ojedinělých případech byly z objektů získány fragmenty keramiky, které lze datovat do pozdní doby římské.

Na ploše domu č. 2 (cca 12×10 m) bylo identifikováno celkem 31 zahloubených objektů. Nejpočetnější skupinu tvoří 11 samostatných sloupových jam, 5 zásobních jam, 2 běžné sídlištní jámy, 1 zahloubená chata a 1 příkop. Na základě rozboru získaného materiálu lze zmiňovanou chatu a dvě zásobní jámy spolehlivě datovat do pozdní doby římské. Další zásobní jámu a příkop je možné datovat do středověku (viz. kap. Středověk). Z ostatních objektů nebyl získán buď žádný, nebo pouze nedatovatelný materiál.

Prozkoumaná chata měla obdélný půdorys o rozměrech 4,2×3,2 m orientovaný delší stranou ve směru SZ–JV a byla sloupové konstrukce. Sloupové jámy byly zachyceny při stěnách a v rozích chaty, při severovýchodní stěně byly zapuštěny do mělkého žlábků. Chata měla rovné dno zahloubené cca 0,45 m pod úroveň terénu a svislé stěny. V SV rohu byla v těsném kontaktu se zásobní jámou, ze které nebyl získán datovatelný materiál. Jihozápadní stěna chaty byla porušena středověkým příkopem, který plochu výzkumu protínal ve směru J–S.

Jindřich Hlas

Resumé

Oldřišov (Kat. Oldřišov, Bez. Opava). „Vlčí hrdlo“. Spätere Römische Kaiserzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

PODOLÍ (OKR. BRNO-VENKOV)

„Příčný“. Pozdní doba římská. Sídlíšť. Záchranný výzkum.

Pokračování výzkumu v postupně se rozvíjející průmyslové zóně na západním okraji katastru obce je situováno již mimo prostor sídelního areálu starší doby bronzové. Při výstavbě čerpací stanice byla ovšem nově zjištěna komponenta pozdní doby římské, reprezentovaná rozsáhlou exploatační jámou – hliníkem navazujícím patrně na původní terénní zářez. Z jeho výplně pochází rozsáhlá kolekce nálezů ze závěru doby římské včetně bronzových spon a kostěného hřebene.

David Parma, Blanka Mikulková

Resumé

Podolí (Bez. Brno-venkov), „Příčný“, später Kaiserzeit, Siedlung, Rettungsgrabung.

PROSTĚJOV (K. Ú. ČECHOVICE, OKR. PROSTĚJOV)

„Ameriky“. Doba římského císařství. Ojedinělý nález. Povrchový průzkum.

Na podzim roku 2011 proběhla v poloze „Ameriky“, k. ú. Čechovice, okr. Prostějov (místo nálezů určují souřadnice GPS 49°27'5.37" N, 17°2'50.95" E odpovídající ZM ČR 1:10000, list 24-24-11, bodu o souřadnicích 360 mm od Z a 186 mm od J s. č.) cílená detektorová prospekce s využitím detektoru XP GoldMaxx Power a časovou dotací cca 3 hodiny. Během této akce byla z ornice vyzvednuta ojedinělá bronzová mince (Muzeum Prostějovska v Prostějově, inv. č. MPP 270109; protokol č. j. PPA 05/2013; obr. 2) následujícího určení: GALLIENUS jako samovládce, antoninian, 260–268, mincovna Řím (Bronz; 22×21 mm, 2.48 g; mince po obvodu olámaná, povrch pokrytý ušlechtilou patinou). Avers: GALLIENVS AVG, paprscitá hlava zprava. Revers: AETERNITAS AVG, stojící Sol zleva drží globus, má zvednutou pravou ruku, vlevo v poli písmeno Γ.

Uložení: Muzeum Prostějovska v Prostějově, inv. č. 270109 *Katalogové určení:* RIC V, Part I, 160 (Göbl 577a).

Realizováno v rámci projektu „Preventivní archeologie na území Olomouckého kraje“.

Pavel Fojtík, Miroslav Popelka

Prameny a literatura

Göbl, R. 1953: Der Aufbau der römischen Münzprägung in der Kaiserzeit. V/2. Gallienus als Alleinherrscher (260–268). *Numismatische Zeitschrift* 75, 5–35.

RIC: Roman Imperial Coinage – Mattingly, Sydenham and Webb, The Roman Imperial Coinage, Vol. V, Part I, Valerian to Florian, Spink and Son, London, 1927.

Resumé

Prostějov (Kat. Čechovice, Bez. Prostějov). „Ameriky“. Römische Kaiserzeit. Einzelfund. Oberflächensammlung.

Obr. 2. Prostějov-Čechovice. Bronzová mince.

Abb. 2. Prostějov-Čechovice. Bronzemünze.

VYŠKOV (OKR. VYŠKOV)

„Marchanické pole před vodou“. Doba římská.
Sídliště. Záchranný výzkum.

Poloha lokality je na ZM ČR 1:10 000, mapový list 24-42-11, vymezena bodem 135:343 (Z:J).

Během záchranného archeologického výzkumu na ploše bioplynové stanice (polní trať Marchanické pole před vodou) byl odkryt jeden objekt z doby římské. Jednalo se o běžnou sídlištní jámu oválného tvaru, blíže neurčitelnou. Zajímavostí je velký obsah rozměrných uhlíků, které bude možné dále využít.

Blanka Mikulková

Resumé

Vyškov (Bez. Vyškov). „Marchanické pole před vodou“. Römische Kaiserzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.